

**СЫРОПРИГОДНОСТЬ МОЛОКА КОРОВ СУМСКОГО ТИПА
УКРАИНСКОЙ ЧЁРНО-ПЁСТРОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ.**

И.В. Левченко

В условиях Сумской области сформирован новый внутривидовый тип украинской чёрно-пёстрой молочной породы. Проведённые исследования показали, что коровы этого типа имеют высокую молочную продуктивность, а их молоко пригодно для производства сыра.

Молоко, аминокислоты, сычужное свёртывание, сыр

**CHEESE DAIRY FINISH MILK COW OF SUMY TYPE
UKRAINIAN BLACK - WHITE MILK SORT. I.V. Levchenko**

In conditions an Sumy area is formed new inside breed type ukrainian black-motley milk sort. Research have shown that cows of this type have high milk efficiency, and their milk with cheese production available.

Milk, amino acid, abomasum rolling up, raw

УДК 636.92

І.С. ЛУЧИН

Івано-Франківський інститут АПВ

**КОМПЛЕКСНИЙ ПОКАЗНИК ОЦІНКИ
РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ
РІЗНИХ ГЕНОТИПНИХ ПОЄДНАНЬ**

Проведено дослідження відгодівельних і прижиттєвих м'ясних властивостей молодняку кролів порід місцева шинишля, фландр, білий велетень і їхніх помісей. За допомогою показника комплексної оцінки (ПКО) об'єктивно оцінено шість генотипів в умовах вирощування кролеплемрепродуктора "Еліт".

Скороспілість, генотип, кореляційна залежність, селекційні проміри, популяційна генетика

© І.С. Лучин, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип 39.

Однією із перспективних галузей тваринництва, здатною при застосуванні інтенсивних технологій розв'язувати проблему м'яса і хутра, є кролівництво.

Нині актуальною проблемою галузі є погіршення якості племінної продукції, що зумовлено кризисною ситуацією агропромислового комплексу. Поголів'я кролів в Україні зменшилося у 3-4, а обсяг виробництва продукції — у 5-6 разів, продуктивність знизилась на 30-40%.

М'ясна продуктивність кролів найбільше залежить від їхньої скороспілості і селекційних промірів окремих частин тіла.

Велике значення надається прижиттєвій оцінці м'ясної продуктивності, оскільки це дає змогу виявити закономірності підвищення виходу м'яса і забійної маси кролів усіх порід. Основним проміром, який найбільш позитивно корелює з масою забійної тушки, є ширина попереку [3].

Коефіцієнт кореляції між живою масою і шириною попереку у кролів 3-місячного віку дорівнює $+0,5 \pm 0,058$ [1]. Найвища швидкість росту кролів м'ясо-шкуркових порід спостерігається від 20 до 120 днів. Існує обернено пропорційна залежність між швидкістю росту і витратами корму на одиницю приросту живої маси [2].

Отже, на сьогоднішній день виникла гостра потреба у вивченні існуючих і створенні нових високопродуктивних генетичних популяцій. Основними селекційними критеріями роботи з ними повинні бути підвищення скороспілості та забійних показників.

Матеріали і методика досліджень. Вивчення відгодівельних і м'ясних показників молодняку кролів проводилось на племрепродукторі фермерського господарства "Еліт" Коломийського району Івано-Франківської області. Матеріалом для роботи слугували породи місцева шиншила (МШ), фландр (Ф), білий велетень (БВ) та їхні помісі.

У дослідженні застосовували основні положення популяційної генетики стосовно до специфічних умов західної біогеографічної зони України. При цьому особливу увагу приділяли інтенсивності росту, витратам корму на одиницю приросту і промірам ширини попереку у 2-4-місячному віці.

Сформовано шість груп кролів по 40 голів у кожній (табл. 1). Зважування проводили на медичних вагах до 10 кг з точністю

1. Схема досліду

Групи	Генотип
I (дослідна)	$\frac{3}{8}$ МШ $\frac{1}{8}$ Ф \times $\frac{4}{8}$ БВ
II »	$\frac{3}{4}$ МШ $\frac{1}{4}$ Ф
III »	$\frac{1}{2}$ МШ \times $\frac{1}{2}$ Ф
IV (контрольна)	Ф
V »	МШ
VI »	БВ

до 50 г, проміри ширини попереку — штангенциркулем з точністю до 0,1 см. Утримання в приміщеннях — по 4 гол. в клітці. Раціон був згідно з нормами для ремонтного молодняка, де на кормову одиницю припадає 114 г перетравного протеїну. Годівля — вволю. Умови годівлі й утримання протягом досліду не змінювались.

Для зручності вивчення відгодівельних і м'ясних якостей застосовували розроблений нами показник комплексної оцінки (ПКО) ремонтного молодняка кролів:

$$I = 5,1 (K + 2H),$$

де 5,1; 2 — корегуючі коефіцієнти; К — середньодобовий приріст (від народження), г; Н — ширина попереку (у точках, прилеглих до колінних суглобів), см.

Корелятивний аналіз показав, що у високому статистично-достовірному зв'язку перебувають показники К і Н з комплексним показником. Найбільш доцільно оцінити молодняк кролів за ПКО у 3 місяці. У цьому віці вирішується призначення тварин.

Результати досліджень. Інтенсивність росту молодняка кролів, щомісячні проміри ширини попереку й оплата кормів приростами (за 2-4 місяці) відображено у *табл. 2*.

За інтенсивністю росту за весь період переважали тварини дослідних груп — відповідно 32, 30 і 30 г. Це є наслідком генетичної лабільності помісного генотипу. Контрольна (VI) група чистопородного білого велетня переважала за інтенсивністю росту всі інші групи, хоча за оплатою корму приростом і проміром ширини попереку дещо поступалась I дослідній.

2. Відгодівельна і м'ясна продуктивність кролів різних генотипних поєднань

Гру- пи	Період вирощування										ІНКО		
	Жива маса у 2 міс., кг	Ширина попереку, см	Середньозоб. приріст від народ., г	Жива маса в 3 міс., кг	Ширина попереку, см	Середньозоб. приріст від народ., г	Жива маса в 4 міс., кг	Ширина попереку, см	Середньозоб. приріст від народ., г	Абсолютний приріст 1 гол. за період вирощування, кг		Середньозобовий приріст за період вирощування, г	Витрати корму на 1 кг приросту за період вирощування, к. од.
I	1,40±0,09	4,0±0,026	23	2,4±0,10	5,3±0,029	27	3,30±0,06	5,9±0,025	28	1,90	32±0,84	3,80	191,76
II	1,35±0,08	3,9±0,024	22	2,2±0,10	5,0±0,028	24	3,15±0,06	5,5±0,022	26	1,80	30±0,90	3,90	173,40
III	1,30±0,07	3,9±0,025	22	2,2±0,08	5,0±0,028	24	3,10±0,07	5,5±0,022	26	1,80	30±0,87	3,90	173,40
IV	1,30±0,05	3,8±0,021	22	2,1±0,07	4,8±0,029	23	2,9±0,06	5,2±0,030	24	1,60	27±0,87	4,30	166,26
V	1,3±0,09	3,9±0,021	22	2,1±0,09	4,9±0,026	23	3,0±0,08	5,3±0,028	25	1,70	28±0,78	4,05	167,28
VI	1,45±0,05	3,8±0,020	24	2,5±0,05	5,0±0,028	28	3,50±0,06	5,6±0,031	29	2,05	34±1,28	3,90	193,80

Простежуючи динаміку зростання проміру ширини попереку по групах і за період, можна відзначити вищу трансформацію м'ясної продуктивності кролів до 3-місячного віку.

Більш об'єктивну оцінку кожному генотипу дав комплексний показник оцінки молодняку кролів. Найвищий ПКО був у групі з генотипом 3/8МШ1/8Ф4/8БВ — 191,76 і в VI контрольній групі — 193,80. Комплексний показник відображає значну частину племінної цінності генотипу і прямо пропорційний зростанню економічної ефективності.

Висновки. Піддослідний молодняк кролів різних генотипних поєднань характеризувався відносно високими інтенсивністю росту і прижиттєвими м'ясними показниками. Однак за допомогою комплексного показника більш об'єктивно оцінено племінні якості генотипів БВ і 3/8МШ1/8 Ф4/8 БВ. ПКО можна також застосовувати при індивідуальній оцінці та бонітуванні молодняку кролів усіх м'ясо-шкуркових і м'ясних порід.

1. Меркушин В.В. Прижиттєва оцінка м'ясних якостей молодняку кролів // Методики досліджень у тваринництві. — К.: Урожай, 1970. — С.36-41.

2. Лучин І.С., Петричко А.О., Дармограй Л.М. Відгодівельні особливості молодняку кролів, отриманих від поєднань порід фландр і шиншила // Сільський господар. — Львів: НАВМ, 2003. — №9-10.

3. Сысов В.С., Александров В.Н. Кролиководство. — М.: Колос, 1985. — С. 53.

КОМПЛЕКСНЫЙ ПОКАЗАТЕЛЬ ОЦЕНКИ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКА КРОЛЕЙ РАЗНЫХ ГЕНЕТИЧЕСКИХ СОЧЕТАНИЙ. И.С. Лучин

Проведены исследования откормочных и прижизненных мясных свойств молодняка кролей пород местная шиншила, фландр, белый великан и их помесей. С помощью показателя комплексной оценки (ПКО) объективно оценено шесть генотипов в условиях выращивания кролеплемярепродуктора "Элит".

Скороспелость, генотип, корреляционная зависимость, селекционные промеры, популяционная генетика

COMPLEX INDEX OF AN ASSESSMENT (EVALUATION) OF A REPAIR YOUNG GROWTH OF THE RABBITS A MISCELLANEOUS GENOTYPE OF AFFILIATIONS. I.S. Luchin

The researches of stern and intravital meat properties of a young growth of the rabbits of rocks are conducted aboriginal shinshila, flandr, white giant and their hybrids. With the help of a parameter (index) of a complex (integrated) assessment (evaluation) (PCA) six genotypes in conditions of cultivation of tribal production of the rabbits "Elit" are is objective appreciated.

Precocious, genotype, correlation relation, selection measurements, population genetics

УДК 636. 4.082

В. Є. МАЗУР, Л.А. ЯВТУШЕНКО

Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція

**СУЧАСНИЙ ГЕНОФОНД СВИНЕЙ
СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ
(на прикладі Кіровоградської області)**

Викладено результати оцінки свиней різних порід та типів за відтворними, відгодівельними та м'ясо-сальними якостями. Розкрито основні напрями подальшої селекції свиней.

Порода, тип, продуктивність, м'ясні якості

Основним завданням, яке стоїть перед сучасним свинарством, є збільшення виробництва високоякісної свинини. У розв'язанні цієї проблеми важливе значення має інтенсивне використання існуючого вітчизняного та світового генотипу свиней. У зв'язку з цим у період з 1978 по 2000 р. проводили широку роботу з вивчення продуктивності, відгодівельних і м'ясних якостей свиней різних порід, типів та ліній, яких розводять у господарствах Кіровоградської області. Відомо, що остання

© В.Є. Мазур, Л.А. Явтушенко, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип 39.